

# A Szegedi Tudományegyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolájának képzési terve a 2016. szeptember 1-étől induló képzésekben

## 1.) A doktori iskola keretében meghirdetett kurzusok

### Angol nyelvű irodalmak és kultúrák Európában és Észak-Amerikában

Az alprogram vezetője: Szőnyi György Endre DSc, egyetemi tanár  
Helyettes: Kiss Attila CSc, habilitált egyetemi docens

Az angol-amerikai irodalom és kultúraelméleteket felölelő stúdiumok a posztstrukturalista irodalom- és kultúraelméleteket kutatják és mutatják be. Törekednek arra, hogy a legmodernebb tendenciákat elhelyezzék az elméleti gondolkodás az antikvitásig visszakövethető hagyományában.

Kulturális reprezentációk protomodern és posztmodern gyakorlata, illetve ezek elméleti stúdiumcsoport központi eleme az angol reneszánsz irodalom és kultúra, amelynek vizsgálata a posztstrukturalista reprezentációs és szemiotikai/poszt szemiotikai elméletek alapján folyik, európai kontextualizálással, összekötve a verbalitás, vizualitás és performativitás problémáival. A protomodern irodalom és kultúra oktatása a posztmodern kultúra vizsgálata során válik különösen a mához is szólóan jelentőssé.

16-18. századi angol és amerikai eszmetörténet kutatása a hagyományos eszmetörténeti és kultúrtörténeti módszereket ötvözi az újabb kultúraelméleti megközelítések eredményeivel. Kiemelt területek a reneszánsz ideológiatörténete (különös tekintettel a hermetikus-okkult hagyományokra), a felvilágosodás különböző elméletei (szabadkőműves kultúrtörténettel), a korai amerikai eszmetörténet, az amerikai politikai gondolkodás kezdetei.

19-20. századi angol amerikai próza és dráma tanulmányozása posztstrukturalista elméleti megközelítésben történik. A jelölt korszak irodalmából elsősorban bizonyos típusú prózai és drámai művek vizsgálata kerül előtérbe, erősen elméleti és intermediális megközelítésben, kapcsolódva a narratológiához, a szubjektumelméletekhez, az adaptációelméletekhez és a "gender studies" témaköröihez.

Végül a program vizsgálja a társadalmi nemek szerepét az angol irodalmakban és kultúrákban. E súlypont az angolszász irodalom és kultúraelméletben egyre nagyobb hangsúlyt kapó "gender studies" átültetése magyar irodalomtudományi kontextusba, elsősorban angol-amerikai irodalmi művek vizsgálata segítségével. A kutatási terület fontos, interdiszciplináris kapcsolódási pontokat mutat egyrészt a populáris kultúra kutatásával, másrészt az alkalmazott nyelvészet, különösen a szociolingvisztika és a diskurzuselemzés egyes áramlataival.

#### **I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka (120 kredit)**

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

#### **Elmélet (60 kredit)**

12 kötelező tantárgy (60 kredit):

1. Az Angol-Amerikai Intézet által minden félévben meghirdetett irodalomelméleti előadások (Poszt szemiotika, szemioográfia, medialitás: a vizuális és verbális reprezentáció

posztstrukturalista elméletei; Semiotics, Iconography, Poststructuralism; From Sign to Subject. Poststructuralist Literary Theory; Reading Oriented Literary Theories; Poststructuralism, Postmodernism, Gender Studies)

2. az Angol-Amerikai Intézet, ill. a SZTE Irodalomtudományi Doktori Iskolája által meghirdetett kurzusok közül, a hallgató kutatási igényeinek megfelelően

(Mintaként az Angol-Amerikai Intézet által ebben a körben az utóbbi években rendszeresen meghirdetett néhány kurzus: A protomodern angol irodalom reprezentációs eljárásai; A posztmodern angol-amerikai irodalom reprezentációs eljárásai; Protomodern és posztmodern anatómiák: ismeretelméleti kísérletek az angol drámában; A szubjektum posztszemiotikája és az irodalom szubjektuma; Az identitás laboratóriumai: posztmodern dráma és színház; Amerikai eszme- és művelődéstörténet; Film és szemiotika; Postcolonial identities)

**Kötelezően választható kurzusok:** 4 db, a SZTE doktori Iskolái által meghirdetett kurzusok, a hallgató kutatási igényeinek megfelelően, szakvezetővel egyeztetve; előadás-kollokvium, vagy szeminárium, gyak.jegy.

1. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

2. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

3. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

4. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

### **Kutatómunka (60 kredit)**

kutatómunka: 4 kötelező félév (60 {félévenként 15} kredit):

#### 1. *Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### 2. *Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### **Komplex vizsga (0 kredit)**

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

## **II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)**

### **Kutatómunka (60 kredit)**

A félévek előrehaladtával emelkedő volumenben: ennek megfelelően a félévek sorrendjében 20+25+35+40 = összesen 180 kredit értékben.

#### 1. *Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

## 2. Prezentáció

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

## **Oktatás (4×4 = 16 kredit)**

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 4 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

## **Beszámoló (4×5 = 20 kredit)**

Beszámoló a PhD-dolgozathoz szükséges kutatásokról félévenként minimum kétszer az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 5 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

## **Antik irodalom program kurzusai:**

Az alprogram vezetője: Nagyillés János CSc, egyetemi docens

Helyettes: Lázár István Dávid CSc, egyetemi docens

A program középpontjában egyes antik műfajok, valamint egy-egy műfaj egy-egy korszakban való megjelenésének jellegzetességei állnak. Az általános filológiai tájékozottság növelésének szentelt kurzusokon túl az iskola profiljához tartozó témák területén nyílik lehetőség további elmélyülésre. Ilyenek az archaikus görög líra és hatása az aranykori római líra alkotóira; antik epikus költészet: intertextuális és műfajelméleti megközelítésben, az antik szatíra intertextuális és műfajelméleti vizsgálata, az antik elégia intertextuális és narratológiai megközelítésben, az antik regény intertextuális és narratológiai megközelítésben. Mindegyik lehetséges műfajjal kapcsolatban súlyt kapnak a hagyományos klasszika-filológiai vizsgálatok, a szövegmegállapítás, komplex elemzés, filológiai interpretáció és az antik görög és latin szövegek kommentálása.

## **I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka (120 kredit)**

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

### **Elmélet (60 kredit)**

12 kötelező tantárgy (60 kredit):

1. Antik művészet és irodalom kölcsönhatása (1. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
2. Az ókori vallások és tükröződésük az antik irodalomban (2. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
3. Antik műfajok – szinkronia és diakronia (3. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

4. Mitológiai témák az antik irodalomban (4. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

### **Kutatómunka (60 kredit)**

kutatómunka: 4 kötelező félév (60 {félévenként 15} kredit):

#### 1. *Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### 2. *Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### **Komplex vizsga (0 kredit)**

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

## **II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)**

### **Kutatómunka (60 kredit)**

A félévek előrehaladtával emelkedő volumenben: ennek megfelelően a félévek sorrendjében 20+25+35+40 = összesen 180 kredit értékben.

#### 1. *Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### 2. *Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### **Oktatás (4×4 = 16 kredit)**

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 4 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

### **Beszámoló (4×5 = 20 kredit)**

Beszámoló a PhD-dolgozathoz szükséges kutatásokról félévenként minimum kétszer az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 5 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

### **Francia irodalom program kurzusai:**

Az alprogram vezetője: Gyimesi Timea, hab. PhD egyetemi docens

Helyettes: Szász Géza, egyetemi docens

A francia és frankofón irodalom- és kultúraelmélet program a francia nyelvű irodalmak és kultúrák nyelvi (irodalom, utazási irodalom, fotóirodalom) és mediális (irodalmi műfajok, vizuális médiumok) környezetben megjelenő formáinak vizsgálatát célozza eltérő századokban (17-21. század), eltérő diszciplináris területekhez kötődően (filozófia, esztétika, művészetelmélet), hagyományos és posztstrukturalista elméleti keretben (receptiókutatás, magyar-francia eszmetörténet, poétika, narratológia, szemiotika, műfajelmélet, művészetelmélet, geokritika, kognitív narratológia). Ezen belül a következő témák élveznek prioritást: a modern memoáirodalom kialakulása; az önéletírás és önfikció; a rövid prózai műfajok (esszé, dialógus, levél és levélregény, irodalmi sajtó, mese-filozofikus mese, novella, töredék); a filozofikus történetírás sajátosságai; az útleírás és az útirajz; a kortárs *minor* műfajok; a mediális hibriditás; a művészetfilozófia és a vizualitás.

**I. Képzési és kutatási szakasz;** Teljesítendő: min. 120k

**Elméleti kurzusok;** teljesítendő min. 60k

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

Irodalomtörténet és műfajelmélet 1-2. 5k

Irodalom- és művészetelmélet 1-2. 5k

Kritikai elméletek 1-2. 5k

Disszertációírás 1-2. 5k

Kutatószeminárium 1-4. 5k

**Kutatómunka 1-4.;** teljesítendő min. 20k

**Konferencia-előadás (első szakasz);** teljesítendő min. 15k

Magyar nyelvű poszter 5k.

Idegen nyelvű poszter 5k.

Hazai előadás 5k.

Külföldi előadás 5k.

**Publikáció (első szakasz);** teljesítendő min. 15k

Magyar nyelvű tanulmány

Idegen nyelvű tanulmány

**Komplex vizsga (0 kredit)**

(Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.)

**II. Kutatási és disszertációs szakasz** Teljesítendő: min. 120k

**Beszámoló 1-4.** 20k

**Egyéb szakmai tevékenység** 15k

Kiadványszerkesztés, szöveggondozás

Szakfordítás, lektorálás, recenzió

**Kutatómunka 5-8.** teljesítendő min. 40k

**Konferencia-előadás (második szakasz);** teljesítendő min. 15k

Magyar nyelvű poszter 5k.

Idegen nyelvű poszter 5k.

Hazai előadás 5k.

Külföldi előadás 5k.

**Oktatás;** teljesítendő min. 10k

Diákköri munkák gondozása,

Vizsgáztatás, társoktatás  
Oktatás

**Publikáció (második szakasz);** teljesítendő min. 20k

Magyar nyelvű tanulmány  
Idegen nyelvű tanulmány

### **Irodalomelmélet és vizuális kultúra program kurzusai:**

Az alprogram vezetője: Török Ervin PhD, egyetemi adjunktus

Helyettes: Füzi Izabella, egyetemi docens

Az irodalomelmélet program kezdetben a modern és posztmodern irodalomelméleti iskolák dialogikus megjelenítését állította vizsgálatának középpontjába, különösen a dekonstrukció és az értelmezés retorikai szempontú kérdéseire koncentrált. Később, a mediális fordulatnak köszönhetően, a verbalitás és a vizualitás kölcsönhatásának eredményei és következményei váltak meghatározóvá. Ezen belül a következő témák kerültek a figyelem középpontjába: 1. az elbeszélés és az elbeszélés-elméletek a 20. században, 2. a verbalitás és a vizualitás határterületei.

A narratológiai kutatások középpontjában a fokalizáció problémája áll, amit a program a modern és a kortárs magyar irodalomban, valamint a vizuális művekben vizsgál. A fokalizációhoz kapcsolódik az elbeszélő és az elbeszélte viszonyának problematizálása.

A verbalitás és a vizualitás határterületei témában a következő elméleti problémák jelennek meg: a verbális és vizuális narráció összevetése, az adaptáció (regény és film kapcsolata), fokalizáció és szubjektivitás, irodalmi és képi reprezentáció, a mediális fordulat hatása az irodalomra és a vizuális művészetekre, a populáris regiszter megjelenése az utóbbi harminc év irodalmában és mozgóképkultúrájában.

### **I. képzési ciklus: Elméleti képzés + kutatómunka (120 kredit)**

#### **Elméleti kurzusok**

10 kötelező tantárgy (50 kredit):

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

1. Elméleti alapozó 1-2. (1-2. félév, 2 x 5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

2. Kutatásmódszertan 1-2 (1-3. félév, 2x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

3. Szakszövegolvasó 1-2. (1-2. félév, 2x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

4. Kritikai elméletek (3-4. félév, 2x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

5. Disszertációírás (2. félév, 1x5 kredit, heti két óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

**Egyéni Kutatómunka**

13 kötelező tantárgy (65 kredit)

Szakirodalmi anyaggyűjtés (Konzultációs gyakorlat őszi félévben, 1 óra, Minősítés)

Kutatási terv (Konzultációs gyakorlat őszi félévben, 1 óra, Minősítés)

Cikkek feldolgozása 1-2. (Konzultációs gyakorlat őszi és tavaszi félévben, 1 óra, Minősítés)

Könyvtári kutatás 1-3. (Konzultációs gyakorlat 3 félévben, 1 óra, Minősítés)

Tanulmányírás (Konzultációs gyakorlat őszi félévben, 1 óra, Minősítés, min. 1 db)

Konferencia-részvétel (Konzultációs gyakorlat őszi félévben, 1 óra, Minősítés, min. 1 db)

Fordítás 1-2 (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

Publikáció (Konzultációs gyakorlat tavaszi félévben, 1 óra, Minősítés, min. 1 db)

Szerkesztés (Konzultációs gyakorlat őszi félévben, 1 óra, Minősítés, min. 3 db)

**Beszámoló** (4×5 = 20 kredit, a 4. félévben 5 kredit)

Beszámoló a PhD-dolgozathoz szükséges kutatásokról félévenként minimum kétszer az 4., 5., 6. és 7. félévben félévenként összesen 5 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

**Komplex vizsga (0 kredit)**

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

**II. képzési ciklus: Egyéni Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)****Egyéni kutatómunka**

21 kötelező tantárgy (min. 96 kredit):

1. Könyvtári kutatás 4-8. (Konzultációs gyakorlat, őszi és tavaszi félévekben, 1-1 óra, minősítés) 25

2. Tanulmányírás 2-3. (Konzultációs gyakorlat, őszi félévben, 1-1 óra, minősítés, min. 2 db)

3. Konferencia-részvétel 2. (Konzultációs gyakorlat, tavaszi félévben, 1 óra, minősítés)

4. Fordítás 3. (Konzultációs gyakorlat tavaszi félévben, 1 óra, Minősítés, min. 1 db)

5. Publikáció 2-3. (Konzultációs gyakorlat tavaszi félévben, 1 óra, Minősítés, min. 2 db)

6. Lektorálás, Konzultációs gyakorlat őszi félévben, 1 óra, Minősítés, min 2. db)

7. Tudományszervezés 1-2., Konzultációs gyakorlat őszi félévben, 1 óra, Minősítés)

8. Cikkírás 1-2., Konzultációs gyakorlat őszi félévben, 1 óra, Minősítés

9. Disszertációírás 3-6., Konzultációs gyakorlat őszi és tavaszi félévben, 1 óra, Minősítés

**Oktatás (3×3 = 9 kredit)**

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5., 6., 7. félévben félévenként összesen 3 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

**Oktatás 1-3.** (Konzultációs gyakorlat őszi és tavaszi félévben, 1 óra, Minősítés)

**Beszámoló** (4×5 = 20 kredit, az 5-6-7. félévben 15 kredit)

Beszámoló a PhD-dolgozathoz szükséges kutatásokról félévenként minimum kétszer az 4., 5., 6. és 7. félévben félévenként összesen 5 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

## **Klasszikus magyar irodalom program kurzusai:**

Az alprogram vezetője: Szajbély Mihály DSc, egyetemi tanár  
Helyettes: Zentai Mária, CSc, egyetemi docens

A Klasszikus magyar irodalom program az un. „hosszú 19. század” által hagyományosan felvett irodalomtörténeti kérdéseket média- és kultúrtörténeti nézőpontból veszi szemügyre. Az új nézőpont természetesen nem csak a már ismert kérdésekre kínál új válaszokat, hanem korábban fel sem vetődött kérdések és válaszok megfogalmazását is lehetővé teszi.

A textológiai és filológia alapvetés során a könyv hagyományosan a kutatások középpontjában álló médiuma, valamint az ugyancsak tradicionálisan kutatott kézíratos források mellett nagy hangsúllyal szerepeltetjük a 19. század „új médiuma”, a század második felére lassanként tömegsajtvá váló folyóiratok és hírlapok által ránk hagyományozott, mindeddig csak nagyon rendszertelenül és alkalmi szerűen kiaknázott anyagát.

Az újabb kultúratudományi megközelítések tanulságait is hagyományosan vizsgálja, hogy a magyar irodalom intézményrendszerét miként alakította át az a konkurencia, amelyet a sajtó jelentett a könyv számára, azaz a hagyományos intézményrendszert a környezete által indukált változások kontextusában tárgyaljuk.

Középpontba kerül, hogy az olvasók egyre nagyobb tömegeit vonzó napilapok hogyan alakították át a hagyományos műfaji struktúrát, hogyan járultak hozzá a klasszicizmus korából örökölt és a 19. század első felében még meghatározó hagyományos műfajstruktúra lebontásához (tárcaegény, tárcanovella stb.). Figyelmünk természetesen kiterjed azokra az intermediális összefüggésekre is, amelyek a képiség új médiumainak előretörésével alakultak ki a szövegek körül, s nyomták rá bélyegüket azok szerkezetére. De figyelünk azokra az átalakulásokra is, amelyet a populáris kultúra műfajai gyakoroltak a magas irodalom műfaji struktúrájára, annál is inkább, mivel a képiség médiumai sok esetben a vásári kultúra médiumai is voltak egyben.

A program átfogó jelleggel vizsgálja tehát, hogy a 19. századi irodalom megváltozott mediális helyzete milyen új befogadási stratégiákat alakított ki a század folyamán.

### **I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka (120 kredit)**

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

#### **Elmélet (60 kredit)**

12 kötelező tantárgy (60 kredit):

1. A 19. századi magyar irodalom forrásai (textológiai és filológiai alapvetés) (1. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
2. A magyar irodalom intézményrendszere a 19. században (2. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

3. Műfaji törekvések a 19. század magyar irodalmában (3. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

4. Az irodalmi művek befogadási stratégiái a 19. században (4. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

### **Kutatómunka (60 kredit)**

kutatómunka: 4 kötelező félév (60 {félévenként 15} kredit):

#### 1. *Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### 2. *Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### **Komplex vizsga (0 kredit)**

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

## **II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)**

### **Kutatómunka (60 kredit)**

A félévek előrehaladtával emelkedő volumenben: ennek megfelelően a félévek sorrendjében 20+25+35+40 = összesen 180 kredit értékben.

#### 1. *Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### 2. *Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### **Oktatás (4×4 = 16 kredit)**

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 4 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

### **Beszámoló (4×5 = 20 kredit)**

Beszámoló a PhD-dolgozathoz szükséges kutatásokról félévenként minimum kétszer az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 5 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

## **Modern magyar irodalom program kurzusai:**

Az alprogram vezetője: Virág Zoltán PhD, habil. egyetemi docens

Helyettes: Szabó Gábor PhD, habil. egyetemi docens

A program részletesen foglalkozik a modernség változataival, ezek szemléleti és poétikai leírhatóságával, ismerteti az olykor polemizáló felfogásokat, ideológia-kritikai attitűdöket. A kurzusok főként az esztéta modernség, a másodmodernség (a klasszikus modernség második hulláma) és a klasszikus modernség utáni nyelvi-retorikai tendenciákat vizsgálják, az avantgárd és a posztmodern utáni fejleményeket sem tévesztvén szem elől. Kiemelten koncentrálnak a 20. századi és a kortárs irodalmi, társadalomelméleti jelenségek, a hagyományszerveződések és kanonizációs stratégiák, a művelődési, intézményesülési formák, valamint a határon túli magyar kulturális folyamatok, értékvonatkozások regionális és nemzetközi kontextusának kérdésköreivel összefüggő kutatásokra.

### **I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka (120 kredit)**

#### **Elmélet (60 kredit)**

4 kötelező tantárgy (60 kredit):

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

1. Elméleti ismeretek, tudomány módszertan (1-4. félév, 4x5 kredit, heti 2 óra, előadás, kollokvium) – előzetes egyeztetés alapján valamely más doktori program kurzusának teljesítése opcionális, bármely félévben
2. Kutatószeminárium (1-4. félév, 4x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – előzetes egyeztetés alapján valamely más doktori program kurzusának teljesítése opcionális, bármely félévben
3. Kultúratörténet és kortárs művészetbölcselet (2-4. félév, 4x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – előzetes egyeztetés alapján valamely más doktori program kurzusának teljesítése opcionális, bármely félévben

#### **Kutatómunka (60 kredit)**

Kutatómunka: 4 kötelező félév (60 /szemeszterenként 15/ kredit):

##### *1. Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

##### *2. Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### **Komplex vizsga**

Önálló vizsga tavaszi félévben, az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelményeknek megfelelően, az ott leírt módon

### **II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)**

**Kutatómunka, Konzultációs gyakorlat (min. 80 kredit)****Publikálás, Konzultációs gyakorlat (min. 5 kredit)**

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

**Konferencia-előadás, Konzultációs gyakorlat (min. 5 kredit)**

- a) Magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

**Oktatás, Konzultációs gyakorlat (4x5 = 20 kredit)**

Minden félévben, 2 órás kurzus 5 kredittel a témavezető és/vagy programvezető belátása szerint.

**Végső beszámoló (min. 5 kredit)**

Önálló vizsga tavaszi félévben

**Német nyelvű irodalmak program kurzusai:**

Az alprogram vezetője: Bombitz Attila, hab. PhD egyetemi docens

A Német Irodalomtudomány doktori program célja a tudományos pályára készülő fiatalok támogatása és magasan kvalifikált germanisták képzése. A program kurzusainak tudományos súlypontját a Germán Filológia Intézet keretén belül működő két tanszék, a Német Irodalomtudományi Tanszék és az Osztrák Irodalom és Kultúra hosszú távú és aktuális kutatási programjai képezik.

Az irodalomelméleten belül két nagy területen folynak kutatások. Az egyik a lehetséges világok poétikája, melynek Szegeden kidolgozott variánsa Arisztotelész Poétikájának újraértelmezésén alapul, alapja az ábrázolás nyelvének szemiotikai elmélete, tárgya a felvilágosodás korában autonómmá vált irodalom, mint a megismerés sajátos eszköze. Főbb részterületei: az igazság koherencia elméletei, a modellelméletek, műfajelméletek, az elbeszélés elméletei, nagyobb egységek összehasonlító vizsgálata. A súlypont keretében mód nyílik az inter- és transzdiszciplináris tájékozódásra, a kognitív irodalomelméletek tanulmányozására, az irodalmi rendszer kultúra- és médiatudományos kapcsolódási pontjainak feltárására.

Irodalomtörténeti aspektusból a főbb kutatási lehetőségek: A középkor- és korai újkor német irodalom tanulmányozása a Kárpát-medence németiségének 16–18. századi írásbeliségére koncentrál. A német nyelvterületnek azon perifériái (Szepesség, Erdély) állnak a középpontban, ahol a németiség súlyánál fogva mérvadó módon hatott a soknemzetiségű, s a tárgyalt időben már konfesszionális értelemben is sokszínű ország életére. – A Goethe-kor irodalmát megcélzó kurzusok hozzávetőlegesen a Goethe születése és halála közötti majd egy évszázad irodalmi korszakaival, áramlataival, képviselőivel és műveivel foglalkoznak behatóan. – A 20. századi német nyelvű irodalom poétikai törekvései közül az alprogram kiemelten foglalkozik a bécsi modernséggel, az expresszionista lírával és prózával, a két háború közötti regénnyel, a Gruppe 47 köréhez tartozó írói életművekkel (Ingeborg Bachmann,

Heinrich Böll), valamint a mai osztrák irodalom jeles képviselőivel (Thomas Bernhard, Peter Handke, Christoph Ransmayr, Robert Menasse).

## **I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka + Beszámoló + Komplex vizsga (120 kredit)**

### **Elmélet (60 kredit)**

12 kötelező tantárgy (60 kredit):

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

1. Fejezetek a német nyelvű irodalmak történetéből (1. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1 tárgy más doktori iskolák kínálatából az aktuális kutatási területhez kapcsolódóan a doktori program vezetőjének belátása szerint
2. Műfaj történeti tendenciák a német nyelvű irodalmakban (2. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1 tárgy más doktori iskolák kínálatából az aktuális kutatási területhez kapcsolódóan a doktori program vezetőjének belátása szerint
3. Irodalom- és kultúraelméleti stratégiák a német nyelvű irodalmak kontextusában (3. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1 tárgy más doktori iskolák kínálatából az aktuális kutatási területhez kapcsolódóan a doktori program vezetőjének belátása szerint
4. Inter- és transzdiszciplinaritás a német nyelvű irodalmak kontextusában (4. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1 tárgy más doktori iskolák kínálatából az aktuális kutatási területhez kapcsolódóan a doktori program vezetőjének belátása szerint

### **Kutatómunka (50 kredit)**

kutatómunka: 4 kötelező félév (50 kredit):

#### *1. Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### *2. Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### **Beszámoló (2×5 = 10 kredit)**

Beszámoló a PhD-dolgozathoz szükséges kutatásokról a 2. és 4. félévben.

### **Komplex vizsga (0 kredit)**

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

## **II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (120 kredit)**

### **Kutatómunka (100 kredit)**

#### *1. Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)

## 2. Prezentáció

a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)

## Oktatás (2×5 = 10 kredit)

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5. és 7. félévben.

## Beszámoló (2×5 = 10 kredit)

Beszámoló a PhD-dolgozathoz szükséges kutatásokról a 6. és 8. félévben.

## Neolatin irodalom program kurzusai:

Az alprogram vezetője: Kasza Péter, hab. PhD egyetemi docens

A stúdiumok és a kutatómunka középpontjában az alábbi témák állnak:

Petrarca latin nyelvű munkái, utóélet, hatástörténet

A PhD program egyik alappillére a Petrarca-kutatás, amelyben az utóbbi évtizedben ismét előtérbe kerültek a latin nyelven írott művek. A morálfilozófus Petrarca portréjának kiegészítése és az irodalmi levél műfaját Cicero nyomán újrateremtő filológus tevékenysége áll a középpontban. Vállalkozik az alprogram hatástörténeti vizsgálódásokra is (műfajtörténeti, motívumtörténeti stb. szempontok figyelembevételével).

A neolatin eposz

Petrarca *Africa* című eposza szolgál mintául a későbbi korok eposzköltői (Vida, Sannazzaro, Tasso, Milton, stb.) számára. A kutatások feladata a latin nyelven írt eposzok kontextusba helyezése, a népnyelvű eposzokkal és más műfajokkal való kapcsolódási pontjaik vizsgálata. Lehetőségük van tematikus kutatásra is, amely esetben egy bizonyos eposzfajta (keresztény témájú eposz, nemzeti eposz, történelmi témájú eposz, eposzparódia) diakron vizsgálata a cél.

Humanista történetírás (XVI-XVII. századi magyar illetve magyar vonatkozású történetírók)

A korabeli magyar művelődés egyik nagy kihívása volt, hogy a magyar történelemről a nemzetközi közönséget is elérő, színvonalas latin nyelvű alkotások szülessenek. Ez felölelte a korabeli ars historica, vagyis történeti elméleti irodalomban való tájékozódást megcélzó magyarországi erőfeszítéseket is. A megszületett művek egyben a korabeli magyar és közép-európai történelem legfontosabb kútfői is, használatukat azonban alaposan megnehezíti, hogy legtöbbjüknek nincs magyar fordítása vagy modern, kritikai igényű, megbízható kiadása. Feladat tehát kiadatlan és feldolgozatlan szerzők műveinek gondozása, fordítása, jegyzetelése. Mindez azt a célt szolgálja, hogy megvilágíthatóvá váljék, milyen szálak fűzik a magyarországi történetírást az európai historiográfiához.

Poétika- és retorikaelmélet

Irodalomtörténet és irodalomelmélet nemhogy nem zárja ki, hanem sokkal inkább kölcsönösen feltételezi egymást. Ezt a valójában közhelyet a neolatin irodalom vonatkozásában a tárgyhoz kapcsolódó poétika- és retorikaelméleti kutatások tehetik mindenki számára egyértelművé. A számos kor írói gyakorlatát közvetlenül befolyásoló iskolai oktatástól kezdődően az antik gyökerekig visszanyúló, ugyanakkor jelentős utóélettel rendelkező művek kutatása a magyar művelődés- és irodalomtörténet komoly feladata.

### Rotterdami Erasmus és magyarországi recepciója

A holland humanista hatalmas életművének vizsgálatát Erasmus-filológia szegényes állapota is indokolja. Az egyes művek fordításán, valamint az erasmusi szellemiség retorikai, teológiai-etikai, pedagógiai szempontú elemzésén túl a hatástörténet és azon belül is a magyarországi utóélet vizsgálata kecsegtethet nagyrészt még feltáratlan témákkal, amelyek Erasmus és a kortárs magyar humanisták kapcsolatrendszerének feltérképezésétől kiindulva a hazai reformáció Erasmus-hivatkozásain keresztül egyes művek egészen a XIX. századig nyúló iskolai használatáig terjednek.

Ehhez kapcsolódik a részben antik, részben már eleve erasmusi mintát követő olyan műfajok kutatása, mint a legváltozatosabb témákat érintő dialógus-, illetve traktátus-irodalom, valamint a *respublica litteraria* működésében nélkülözhetetlen episztolográfia.

## I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka (120 kredit)

### Elmélet (60 kredit)

12 kötelező tantárgy (60 kredit):

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

1. A kései középkor és a korai reneszánsz műfajai (1. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
2. A humanista történetírás (2. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
3. Poétika- és retorikai elméletek a korai újkor neolatin irodalmaiban (3. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
4. Neolatin eposzok, dialógusok, levelezés Európában és Magyarországon (4. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

### Kutatómunka (60 kredit)

kutatómunka: 4 kötelező félév (60 {félévenként 15} kredit):

#### 1. Publikáció

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### 2. Prezentáció

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### Komplex vizsga (0 kredit)

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

## II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)

### Kutatómunka (60 kredit)

A félévek előrehaladtával emelkedő volumenben: ennek megfelelően a félévek sorrendjében 20+25+35+40 = összesen 180 kredit értékben.

#### 1. Publikáció

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### 2. Prezentáció

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### Oktatás (4×4 = 16 kredit)

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 4 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

### Beszámoló (4×5 = 20 kredit)

Beszámoló a PhD-dolgozathoz szükséges kutatásokról félévenként minimum kétszer az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 5 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

## Olasz irodalom program kurzusai:

Az alprogram vezetője: Pál József DSc, egyetemi tanár  
Helyettes: Vígh Éva DSc, egyetemi tanár

Az alprogram mind a kutatási módszerek, mind az irodalomtörténet vonatkozásában a legmagasabb szintű és legkorszerűbb ismeretek átadására törekszik. A metodikát illetően a képzés során nemcsak az olasz elméleti kérdésekkel foglalkozó gondolkodók (Giambattista Vico, Benedetto Croce, Gianni Vattimo, Umberto Eco) műveit teszi kritikai vizsgálódás tárgyává, hanem nagyon hangsúlyosan foglalkozik azokkal a 20. századi, az olaszhoz képest külföldi tendenciákkal is, amelyek jelentősége abszolút érvényű, túlmutatva az italianisztikán (E.R. Curtius, E. Auerbach, N. Frye, J. Derrida, E. Panofsky stb.) és felteszik az irodalom- és művészet-kutatás aktuális kérdéseit. A művek elemzésekor az irodalommal való foglalkozás legkorszerűbb formáit (hermeneutika, ikonológia, szimbólumelmélet) alkalmazzuk

Az alprogram az olasz irodalom és kultúra legfontosabb fejezeteit tárgyalja, rendelkezésre áll ehhez a külföldi szakemberek és szakirodalom mellett a hazai italianisztika legmagasabb kvalifikált oktató-gárdája. Fő területek: középkor és Dante, a reneszánsz civilizáció (irodalom és művelődéstörténet), a 18. századi és 20. századi olasz irodalom. A kultúratudomány területén fontos helyet kap a filmművészet is.

## I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka (120 kredit)

### Elmélet (60 kredit)

12 kötelező tantárgy (60 kredit):

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

1. Dante Alighieri és az olasz irodalmi középkor teológiai összefüggései (1. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
2. Fejezetek az itáliai reneszánsz és barokk művészetéből és irodalmából (2. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
3. Az olasz neoklasszicizmus és európai háttere (3. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
4. A 20. századi olasz irodalom (4. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

### **Kutatómunka (60 kredit)**

kutatómunka: 4 kötelező félév (60 {félévenként 15} kredit):

#### *1. Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### *2. Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### **Komplex vizsga (0 kredit)**

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

## **II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)**

### **Kutatómunka (60 kredit)**

A félévek előrehaladtával emelkedő volumenben: ennek megfelelően a félévek sorrendjében 20+25+35+40 = összesen 180 kredit értékben.

#### *1. Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### *2. Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### **Oktatás (4×4 = 16 kredit)**

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 4 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

**Beszámoló (4×5 = 20 kredit)**

Beszámoló a PhD-dolgozathoz szükséges kutatásokról félévenként minimum kétszer az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 5 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

**Orosz irodalom program kurzusai:**

Az alprogram vezetője: Szőke Katalin DSc, egyetemi tanár

Helyettes: Sarnyai Csaba PhD, egyetemi adjunktus

Az orosz irodalom és kultúra program két fő témakört helyez kutatási és oktatási gyakorlata középpontjába. Egyfelől azt az orosz irodalomban és kultúrában különös hangsúllyal megnyilvánuló problémát, mely szerint az irodalmi mű létmódját alapvetően a kultúra „hivatalosan megformált” és „hivatalosan meg nem megformált” rétegei (M. Bahtyin) között feszülő ellentmondás határozza meg. Ennek értelmében kutatjuk a „magas, artisztikus kultúra” vívmányait párhuzamosan a XIX. és XX. századi orosz irodalom és kultúra szubkulturális metatextusát, valamint az utópikus eszmék poétikai vetületeit. Kutatásaink érintik az eszmetörténetet és a narrativisztikát, illetve néhány olyan kérdést is, melyek leginkább a kultúrantropológiával hozhatók kapcsolatba (pl. saját-idegen dichotómiája). Az orosz irodalom klasszikusain kívül (Dosztojevszkij, Csehov, Bulgakov, Platonov stb.) azon igyekszünk, hogy bemutassuk és interpretáljuk olyan szerzők munkásságát is, akiket ideológiai okok folytán hosszú évtizedekig elhallgattak (Pl. a XX. századelő nőírói közül Zinaida Gippiusz, vagy a futurista Jelena Guro, illetve az orosz abszurd irodalom képviselői).

Másfelől a doktori iskola másik meghatározó irányvonalát az óorosz ikon kutatása képezi. Az ikon teológiája, morfológiája, szemiotikája mellett nagy hangsúlyt helyezünk az ikon szerepére az orosz irodalomban; hiszen az ikon nem csak motívumként, hanem térszervező elemként is gyakran szerepel az orosz irodalom alkotásaiban.

**I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka (120 kredit)****Elmélet (60 kredit)**

4 kötelező tantárgy (60 kredit):

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

1. Az ikon és a régi orosz irodalom (1-2. félév, 2x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy)
2. Poétikai törekvések a 19. századi orosz irodalomban (1-2. félév, 2x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy)
3. Eszmei és műfaji irányzatok a századelő orosz kultúrájában (3-6. félév, 4x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy)
4. A mai orosz kultúra és irodalom alapvető tendenciái (3-6. félév, 4x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy)

1 szabadon választható tantárgy (0-10 kredit):

*Választható szeminárium* (előzetes egyeztetés alapján valamely más doktori program kurzusa, teljesítése opcionális, bármely félévben, ismételtető, max. 2 félév, max. 2x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy)

**Kutatómunka (60 kredit)**

kutatómunka: 4 kötelező félév (60 {félévenként 15} kredit):

1. *Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

2. *Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

**Komplex vizsga (0 kredit)**

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

**II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)****Kutatómunka (60 kredit)**

A félévek előrehaladtával emelkedő volumenben: ennek megfelelően a félévek sorrendjében 20+25+35+40 = összesen 180 kredit értékben.

1. *Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

2. *Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

**Oktatás (4×4 = 16 kredit)**

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 4 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

**Összehasonlító irodalomtudomány program kurzusai:**

Az alprogram vezetője: Fogarasi György PhD, egyetemi docens

Helyettes: Kelemen Zoltán PhD, habil. egyetemi docens

A képzés 8 féléve során a hallgatók a komparatiztika alapszintű oktatásában tárgyalt ismeretkörök sajátos, egyéni kutatói igényeikhez igazodó konfigurációját tanulmányozhatják. A képzés az összehasonlító irodalomtudomány történeti és elméleti vetületén túl hangsúlyt fektet a komparatiztika irodalmon túli vetületeire. Ekként beható figyelemben részesül az irodalomnak egyfelől a társművészetekhez, másfelől a nem irodalmi szövegekhez való viszonya, s általánosságban az a kulturális "szövegtér", amelynek komparatív vizsgálata sok tekintetben épp az irodalomtudomány felől válik lehetővé.

**I. szakasz (120 kredit)****Elmélet (60 kredit)**

1. Műhelyszeminárium 1-4 (1-4. félév, 4x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy)
2. Disszertációs szeminárium 1-4 (1-4. félév, 4x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy)
3. Választott speciális kurzus 1-4 (1-4. félév, 4x5 kredit, heti 2 óra, szeminárium, gyakorlati jegy)

**Kutatómunka (55 kredit)**

Kutatómunka 1-4 (1-4. félév, 15+10+15+15 kredit, heti 2 óra, önálló vizsga, beszámoló ötfokozatú)

**Beszámoló (5 kredit)**

Beszámoló 1 (2. félév, 5 kredit, heti 2 óra, önálló vizsga, beszámoló ötfokozatú)

**Komplex vizsga (0 kredit)**

Komplex vizsga (4. félév, 0 kredit, heti 2 óra, önálló vizsga, szigorlat)

**II. szakasz (120 kredit)****Kutatómunka (60 kredit)**

Kutatómunka 5-8 (5-8. félév, 4x15 kredit, heti 2 óra, önálló vizsga, beszámoló ötfokozatú)

**Publikáció és prezentáció (24 kredit)**

Publikáció és prezentáció 1-4 (5-8. félév, 4x6 kredit, heti 2 óra, önálló vizsga, beszámoló ötfokozatú)

**Beszámoló (20 kredit)**

Beszámoló 2-5 (5-8. félév, 4x5 kredit, heti 2 óra, önálló vizsga, beszámoló ötfokozatú)

**További kutatómunka / Oktatás (16 kredit)**

További kutatómunka / Oktatás (5-8. félév, 4x4 kredit, heti 2 óra, konzultációs gyakorlat, beszámoló ötfokozatú)

**Régi magyar irodalom program kurzusai:**

Az alprogram vezetője: Balázs Mihály DSc, egyetemi tanár

Helyettes: Ötvös Péter CSc, egyetemi docens

A régi magyar irodalom súlyponti témái nagy mértékben kötődnek azokhoz a hagyományokhoz, amelyek néhány mozzanata a Kolozsvárról Szegedre kerülésig vezethető vissza. Az irodalommal foglalkozás itt mindig erősen művelődéstörténeti beágyazódású volt, s ez a korábbinál elméletileg is megalapozottabbá vált az utóbbi időben a hazai és nemzetközi kultúratudományi megközelítések hozzáadásának követésével és alkalmazásával. Hagyományosan a középpontban áll a 16–17. századi felekezeti küzdelmek teljes írásbeliségének vizsgálata, s ezen belül egyedinek nevezhető a mezőny két végpontjának, a

radikális reformációnak és a jezsuiták tevékenységének Erdélyt a középpontba állító tanulmányozása. Az intézményesülés, vagy konfesszionalizálódás keretei között vizsgálja a program a hazai iskolatörténet és a külföldi egyetemjárás (peregrináció) témáit, nagy súlyt fektetve a legmodernebb eszmetörténeti tendenciák hazai recepciójára.

A másik központi téma azoknak a retorikai, poétikai rendszereknek a tanulmányozása, amelyek jelentősen formálták a 16–17. századi költők gyakorlatát. A későreneszánsz magyar nyelvű költészet régóta a figyelem középpontjában áll, s ez újabban kiegészül a 17. század verses anyaga különböző rétegeinek (közköltészet) széleskörű vizsgálatával. Itt az ambíció a 17. századi magyar költészet formakultúrájának teljességére irányul, s ez fontos lehet majd a magyar költészet fejlődésmenete egészéről koncepciókat megfogalmazók számára is.

## **I. képzési ciklus: Elmélet + Kutatómunka (120 kredit)**

### **Elmélet (60 kredit)**

12 kötelező tantárgy (60 kredit):

A témavezetővel való előzetes konzultáció nyomán a felsorolt témák közül maximum kettő kiváltható a doktori iskolán belüli többi program kínálatából.

1. A régi magyar irodalom forrásai (textológiai és filológiai alapvetés) (1. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
2. Eszmei áramlatok a korai újkorban (2. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
3. A kultúra intézményei a korai újkorban (3. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint
4. Műfajok és irányzatok a korai újkor magyarországi irodalmában (4. félév, 3x5 kredit, heti 3 óra, szeminárium, gyakorlati jegy) – 1-1 tárgy átvétele lehetséges más doktori iskolák kínálatából a doktori program vezetőjének belátása szerint

### **Kutatómunka (60 kredit)**

kutatómunka: 4 kötelező félév (60 {félévenként 15} kredit):

#### *1. Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

#### *2. Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

### **Komplex vizsga (0 kredit)**

Az SZTE Doktori Szabályzata szerinti követelmények szerint az ott leírt módon.

## **II. képzési ciklus: Kutatómunka + Oktatás + Beszámoló (min. 120 kredit)**

**Kutatómunka (60 kredit)**

A félévek előrehaladtával emelkedő volumenben: ennek megfelelően a félévek sorrendjében  $20+25+35+40 =$  összesen 180 kredit értékben.

*1. Publikáció*

- a) Tanulmány magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Tanulmány idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)
- c) Cikk magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- d) Cikk idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

*2. Prezentáció*

- a) Konferencia-előadás magyarul (bármely félévben, ismételhető, min. 2 db)
- b) Konferencia-előadás idegen nyelven (bármely félévben, ismételhető, min. 1 db)

**Oktatás (4×4 = 16 kredit)**

Félévenként max. 2 db 2 órás kurzus az 5., 6., 7. és 8. félévben félévenként összesen 4 kredittel a témavezető és / vagy programvezető belátása szerint.

## 2.) A doktori iskola keretében meghirdetett doktori témák

### **Angol nyelvű irodalmak és kultúrák Európában és Észak-Amerikában program**

Protomodern és posztmodern kulturális reprezentációk az angol nyelvű irodalmakban és kultúrákban, illetve ezek összehasonlítása

Medialitás és szemiógráfia: a vizuális és verbális kulturális reprezentációk elméletei

Irodalomtörténeti elemzések interkulturális, intermediális és intertextuális megközelítésben

Képzület, fantasztikum, heterodoxia és okkultizmus az angolszász kultúrában (16–21. század)

Az angol eszme- és művelődéstörténet kérdései

Gender studies

Amerikai eszme- és művelődéstörténet

Amerikai film, vizualitás; filmelmélet

Modern amerikai dráma

Posztkoloniális elméletek

Vizuális kultúra az Egyesült Államokban

### **Antik irodalom program:**

Ovidius száműzetési elégiáinak értelmezése a narratív pszichológia tükrében

Görög, római historiográfia különös tekintettel az Alexandros körüli történetíráásra

A hermetikus tradíció vizsgálata, különös tekintettel a datálási kérdésekre, platonizmussal való viszonyára, valamint a keresztény hagyományban való továbbélésére

A görög tragédiák hatása Seneca műveire, különös tekintettel a kardalok strukturális szerepére

A görög irodalmi hagyományok továbbélése az archaikus, aranykori, ezüstkori valamint a késő császárkori római irodalomban

A római értékrend képzőművészeti megjelenítése, valamint propagandisztikus felhasználása

Ezüstkori római epika: intertextuális vizsgálatok

### **Francia irodalom program:**

Műfajelméleti és műfaj történeti kutatások: a rövid prózai műfajok, az önéletírás, a memoár és a regény, a történetírás, az útleírás és társműfajaik változatai a 17–19. században

Természet- és társadalomfilozófia a 17–19. század francia irodalmában

A magyar-francia eszmei és irodalmi kapcsolatok. Recepciós kutatások

A francia irodalomelmélet és esztétika kérdései

### **Irodalomelmélet program:**

Narratológia a 20. században

Régi és új retorika

Tudományelmélet és irodalomelmélet

Szemiotika és irodalomtudomány

A verbalitás és vizualitás határterületei

### **Klasszikus magyar irodalom program:**

Műfaji problémák a klasszikus magyar irodalom időszakában

Nagy alkotói életművek a klasszikus magyar irodalomban

Az irodalmi kánonképzés és az újrakanonizálás problémái a klasszikus magyar irodalomban

Kiadáselemzés és textológia a klasszikus magyar irodalom korszakában

Kritikai kiadások gyakorlati kivitelezése a klasszikus magyar irodalom szövegtörzsének köréből

Az irodalom médiatörténetének problematikája a klasszikus magyar irodalomban

Az irodalom és a társművészetek a klasszikus magyar irodalomban

Identitásképzés (egyéni és kollektív identitás) és irodalomszemlélet a klasszikus magyar irodalomban

Kritikatörténeti kérdések a klasszikus magyar irodalomban

Intézménytörténet az irodalom önálló alrendszeré válásának időszakában

Az irodalmi kultuszok alakulástörténete a klasszikus magyar irodalomban

A szórakoztató irodalom kontextusai : kultúrtörténet és technikatörténet

Irodalom-, kultúra-, és nemzetszemlélet a klasszikus magyar irodalom korának levelezés-, napló-, és memoáriródmájában

A többnyelvűség problémái: a kultúra nem-magyar nyelvű megnyilvánulásai a 18–19. századi Magyarországon (irodalom, színház, tudomány, újságírás stb.)

### **Modern magyar irodalom program:**

A novella és a regény metamorfózisa a 20. század első felének magyar irodalmában

A poétika dialogikus és monologikus változatai a 20. századi magyar költészetben

Nyelvi-poétikai magatartások a magyar lírában a 20. század második felében

Poétikai változatok a kortárs magyar prózában

Határon túli magyar irodalom

Külföldi magyar irodalom, kisebbségi irodalmak, délszláv-magyar irodalmi kapcsolatok

A posztmodern magyar próza poétikai sajátosságai

### **Német nyelvű irodalmak program:**

Irodalomelmélet, a lehetséges világok poétikája / Az elbeszélés elmélete

Irodalomelmélet, a lehetséges világok poétikája / Textológia (Editionsphilologie)

Német nyelvű bölcsélet és irodalom (pl. a német romantika művészet- és irodalomelmélete stb.)

Közép- és koraiújkorai német irodalom

Magyarországi németiség művelődéstörténete a 16–17. században

Kultúra, medialitás, irodalom a 18. században

A Goethe-kor irodalma, a weimari klasszika

A német romantika, a Vormärz- és a poétikai realizmus irodalma

A német expresszionizmus irodalma a 19–20. század fordulóján

Az osztrák irodalom elbeszélő irodalmának jeles képviselői a 20–21. században

A németországi és svájci irodalom jeles képviselői a 20–21. században

### **Neolatin irodalom program:**

Petrarca latin nyelvű munkái, utóélet, hatástörténet  
 A neolatin eposz  
 Humanista történetírás (16–17. századi magyar, illetve magyar vonatkozású történetírók)  
 Történetelmélet (az *ars historica* reneszánsz és kora újkori megjelenése)  
 Poétika- és retorikaelmélet  
 A reneszánsz és a kora újkor latin nyelvű tudományossága  
 Rotterdami Erasmus és magyarországi recepciója

### **Olasz irodalom program:**

Az olasz irodalmi középkor teológiai összefüggésekben. Dante Alighieri poétikája  
 Az itáliai reneszánsz irodalom és képzőművészet  
 A barokk-problematika  
 Az olasz neoklasszicizmus és európai összefüggései  
 A 20. századi olasz irodalom

### **Orosz irodalom program:**

Az ikon funkciói  
 Az ikon és az orosz irodalom  
 Gogol Pétervári elbeszéléseinek vallásfilozófiai alapjai  
 Az orosz szimbolista próza szubkulturális metatextusa  
 Az utópikus gondolat az orosz szimbolizmus és avantgárd irodalmában  
 Az utópikus eszmék csődje: Andrej Platonov életműve  
 A „női princípium” a 20. századelő orosz irodalmában  
 A mai orosz próza irányzatai  
 A rutén–magyar irodalmi kapcsolatok a fordításirodalom tükrében

### **Összehasonlító irodalomtudomány program:**

A komparatiztika jelentős képviselői a magyar és külföldi irodalomtudományban  
 Irodalom és társművészetek  
 Irodalomtudomány és társtudományok  
 Regionális problémák  
 A kulturális emlékezet  
 Szóbeliség, írásbeliség, mnemotechnika  
 Interkulturális hermeneutika  
 A kultúra mint szöveg

### **Régi magyar irodalom program:**

Kulturális intézmények és irodalmi programok a reformáció jegyében  
 Eszmei és műfaji törekvések a magyarországi későreneszánsz időszakában  
 A hazai és külföldi iskoláztatás (peregrinatio academica) és a 16–18. századi magyar irodalom  
 Felekezetek és irodalmi törekvések Magyarországon és Erdélyben a korai újkorban  
 A régi magyar költészet paratextusai  
 Téma és variáció a 17. század magyar nyelvű költészetében  
 A nem magyar nyelvű irodalom a 17. században  
 Költészetfelfogások és kombinatorika a 17. századi magyar költészetben  
 Imitatio, aemulatio, applicatio 17. századi költészetünkben

### **3. A doktori iskola kutatási területei**

#### **Angol nyelvű irodalmak és kultúrák Európában és Észak-Amerikában program:**

Amerikai eszme- és művelődéstörténet;  
 Protomodern és posztmodern kulturális reprezentációk komparációja;  
 Medialitás és szemioográfia. Esettanulmányok;  
 Irodalomtörténeti elemzések interkulturális, intermediális és intertextuális megközelítésben;  
 Gender studies;  
 A gyarmati korszak irodalma – korai amerikai irodalom  
 Modern amerikai dráma;  
 Posztkoloniális elméletek;  
 Filmelmélet az angolszász kultúrákban;  
 Vizuális kultúra az Egyesült Államokban;

#### **Antik irodalom program:**

Antik irodalom és esztétika (különös tekintettel az epikára, tragédiára, komédiára, historiográfiára, a lírára valamint ezek határterületeire, a görög esztétika hatása a rómaiakra)  
 Antik szaktudományos irodalom, szakírók (filozófia, retorika)  
 Antik művészet és irodalom kölcsönhatása  
 Mitológiai témák antik és későbbi irodalmakban való továbbélése  
 Metrika

#### **Francia irodalom program:**

A francia kortárs irodalom és filozófia határterületeinek vizsgálata  
 A francia felvilágosodás filozófiája és műfajai  
 A filozofikus történetírás  
 A történetírás és a regény határterületeinek kérdései  
 Természet- és társadalomfilozófia a XVII. és XVIII. századi Franciaországban  
 Magyar–francia eszmei és irodalmi kapcsolatok a XVIII. században  
 Az önéletrajz és a regény  
 A francia utazási irodalom a XVIII–XIX. században  
 Libertinizmus  
 Önéletrajz és női naplók a XVIII–XIX. században

### **Irodalomelmélet program:**

Interpretációelmélet, Tudományelmélet, Hermeneutika, Dekonstrukció, Narratológia, Szubjektumelméletek, Retorika, Intermedialitás, Verbalitás és vizualitás kapcsolata

### **Klasszikus magyar irodalom program:**

A kiadáselmélet és a textológia problémái a klasszikus magyar irodalom korszakában; kritikai kiadások

Az irodalom médiatörténete a 18-19. században

A kultúratudomány elméleti és módszertani eredményeinek hasznosíthatósága a klasszikus magyar irodalom kutatásában

Eszme- és műfajtörténet a klasszikus magyar irodalom korszakában

A kánonképzés problémái a klasszikus magyar irodalom korszakában

### **Modern magyar irodalom program:**

Verstípusok a Nyugat lírájában

Műfaji örökségek a 20. század első felének epikájában

Poétikai változatok a kortárs magyar költészetben és prózában

A kisebbségi magyar irodalmak története

Líraelmélet és regénypoétika

A modern magyar kritika és irodalomtörténetírás

### **Német nyelvű irodalmak program:**

Irodalom- és elbeszéléselemélet

Közép- és koraújkori német irodalom

A német romantika művészet- és irodalomelmélete

Magyarországi németiség művelődéstörténete a 16–17. században

Kultúra, medialitás, irodalom a 18. században

A Goethe-kor irodalma

A német romantika, a Vormärz, a poétikai realizmus irodalma

A német expresszionizmus irodalma

Az osztrák irodalom elbeszélő irodalmának jeles képviselői a 20. században

A németországi és svájci irodalom jeles képviselői a 20. században

### **Neolatin irodalom program:**

Az itáliai humanizmus és kelet-közép-európai recepciója

A neolatin irodalom műfajai a 16–18. században

A németalföldi humanizmus és recepciója kelet-közép-európában

Poétikai és retorikai tendenciák a 15–18. században

### **Olasz irodalom program:**

Dante Alighieri életműve és magyarországi recepciója  
 A középkori olasz irodalom teológiai és eszmetörténeti rendszere  
 Teória és gyakorlat az itáliai reneszánsz kultúrában  
 A barokk képzőművészet és írásbeliség Itáliában  
 Az olasz neoklasszicizmus európai összefüggései  
 A 20. századi olasz irodalom

### **Orosz irodalom program:**

Az ikon funkciói  
 Ikon és az orosz irodalom  
 Gogol Pétervári elbeszéléseinek vallásfilozófiai alapjai  
 Az orosz szimbolista próza szubkulturális metatextusa  
 Az utópikus gondolat az orosz szimbolizmus és avantgárd irodalmában  
 Az utópikus eszmék csődje: Andrej Platonov életműve  
 A „női princípium” a 20. századelő orosz irodalmában  
 A mai orosz próza irányzatai  
 A rutén-magyar irodalmi kapcsolatok a fordításirodalom tükrében

### **Összehasonlító irodalomtudomány program:**

Tárgy-, motívum- és szimbólumtörténet  
 Irodalomtudományi iskolák – komparatizisztikai aspektusból  
 Az intertextualitás kérdései  
 Irodalom- és művészetelmélet  
 Közép- és Kelet-Európai irodalom és kultúra  
 Olvasási praxisok  
 Az irodalom határvidéke (divat, popularitás, tömegmédiák, hipertext)  
 Összehasonlító színháztörténet és -tudomány  
 Két- és többnyelvűség  
 Multikulturalitás  
 A teátralitás és performativitás elméletei  
 Technika és humánus  
 Retorika, poétika, esztétika

### **Régi magyar irodalom program:**

A magyarországi és erdélyi reformáció irodalma  
 A korai magyarországi irodalom intézményrendszere  
 16–18. századi kelet-középeurópai eszmetörténet  
 Művelődési intézmények Magyarországon és Erdélyben a korai újkorban  
 Retorika, textológia, medialitás és a régi magyar költészet alapkontextusai  
 A 16–18. századi magyar költészet műfajai és formátípusai

A világi tárgyú próza a 16–18. században  
Emlékirat és önéletírás